

- සීමාසහිත අරලිය පොදු සමාගමේ ගිණුම් පොත් වලින් උපුටාගත් තොරතුරු කිපයක් පහත දැක්වෙයි. එම තොරතුරු ඇසුරෙන් ප්‍රශ්න අංක 01 සහ 02 ට පිළිතුරු සපයන්න.

	රු. මිලියන.	රු. මිලියන
	2017. 3 .31	2018. 3. 31
ප්‍රකාශ කළ ප්‍රාග්ධනය	100	100
වාර්ෂික ලාභාංශ ගෙවීම්	20	25
රඳවාගත් ඉපැයුම	300	420
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	80	?
මුලු වත්කම්	950	1,000
මුලු විස්තීරණ ආදායම	150	350

01. ස/ස අරලිය පොදු සමාගමේ 2018.03. 31 දිනට පවතින ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයේ වටිනාකම කොපමණද?

- (1) රු .මිලියන 130 කි. (2) රු. මිලියන 115 කි. (3) රු. මිලියන 135 කි.
(4) රු. මිලියන 55 කි. (5) රු. මිලියන 145 කි.

02. 2017 . 03. 31 දිනට සීමිත අරලිය පොදු සමාගමේ පැවති මුලු වගකීම් වල වටිනාකම කොපමණද?

- (1) රු. මිලියන 345 කි. (2) රු. මිලියන 470 කි. (3) රු. මිලියන 300 කි.
(4) රු. මිලියන 500 කි. (5) රු. මිලියන 490 කි.

03. ආයතනයක් විසින් ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියාව සඳහා රු. 15,000 ක් ගෙවන ලදී. මෙම ගනුදෙනුවේ බලපෑම ගිණුම්කරණ සමීකරණයේ පෙන්වන්නේ,

- (1) රු. 15,000 කින් වත්කම් අඩුවීම සහ රු. 15,000 කින් වගකීම් අඩුවීම.
(2) රු. 15,000 කින් වත්කම් අඩුවීම සහ රු. 15,000 කින් වගකීම් වැඩිවීම.
(3) රු. 15,000 කින් වත්කම් අඩුවීම සහ රු. 15,000 කින් හිමිකම අඩුවීම.
(4) රු. 15,000 කින් වත්කම් අඩුවීම සහ රු. 15,000 කින් වත්කම් වැඩිවීම.
(5) රු. 15,000 කින් වත්කම් අඩුවීම සහ රු. 15,000 කින් හිමිකම වැඩිවීම.

04. වර්ෂයක් තුළදී තනි පුද්ගල ව්‍යාපාරයක හිමිකම රු. 450,000 කින් අඩුවිය. පහත සඳහන් කුමන ගනුදෙනුව මෙම අඩුවීම පෙන්නුම් නොකෙරේද?

- (1) ව්‍යාපාරයක රු. 450,000 ක් අලාභයක් ලැබීම.
(2) අයිතිකරු රු. 450,000 ක් වටිනා භාණ්ඩ තම පෞද්ගලික ප්‍රයෝජන සඳහා ලබාගැනීම.
(3) ව්‍යාපාරයේ පැවති රු. 450,000 ක් වටිනා ලී බඩු අයිතිකරු තම පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනය සඳහා ලබා ගැනීම.
(4) ව්‍යාපාරයේ ණය හිමියෙකුට රු 450,000 ක මුදලක් අයිතිකරු තම ක්‍රෙඩිට් කාඩ් පතෙන් ගෙවීම.
(5) ධාරණ අගය රු 1,450,000 ක් සහ සමුච්චිත ක්‍ෂයවීම් රු. 550,000 වූ මෝටර් රථයක් රු. 1,000,000 ක ට අලෙවි කිරීම.

05. වර්ෂයක් තුළදී ව්‍යාපාරයක වත්කම් රු. 750,000 කින් වැඩි වූ අතර වගකීම් රු. 250,000 කින් අඩුවිය. මෙම වර්ෂය තුළ ව්‍යාපාරය උපයන ලද ලාභය සහ අයිතිකරුගේ ගැනිලි පිළිවෙලින් රු. 200,000 ක් සහ රු. 50,000 ක් නම් අයිතිකරු විසින් මෙම වර්ෂය තුළ ව්‍යාපාරයට යොදවන ලද අතිරේක ප්‍රාග්ධනයේ වටිනාකම කොපමණ ද ?

- (1) රු. 850,000 කි. (2) රු. 800,000 කි. (3) රු. 550,000 කි.
(4) රු. 500,000 කි. (5) රු. 900,000 කි

06. හිමිකම් සහ වගකීම් අතර පවත්නා වෙනස්කමක් ලෙස සැලකිය නොහැක්කේ පහත එවායින් කවරක්ද?

- (1) හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය සඳහා කළමනාකරණයට දායක වීමේ හැකියාව පවතින නමුත් වගකීම් (ණය ප්‍රග්ධනය) සඳහා කළමනාකරණයට දායක වීමේ හැකියාවක් නොමැත.
(2) හිමිකම් සඳහා ප්‍රතිලාභය ලාභාංශ වන අතර වගකීම් සඳහා ප්‍රතිලාභ පොලී වෙයි.
(3) හිමිකම් ස්ථාවර අගයක්ව නොපවතින අතර වගකීම් බොහෝ විට ස්ථාවරව පවතියි.
(4) හිමිකම ව්‍යාපාරය පවතින තාක් පවතින අතර වගකීම් නියමිත දිනකදී ගෙවිය යුතුයි.
(5) හිමිකම වැඩිවීමේදී බැර ලෙස සටහන් කරන අතර වගකීම් වැඩිවීම හර ලෙස සටහන් කරනු ලබයි.

07. පහත දැක්වෙන ගනුදෙනු අතරින් හිමිකම අඩුවීමට සහ වගකීම් වැඩිවීමට බලපාන ගනුදෙනුව තෝරන්න.

- (1) අයිතිකරු අතිරේක ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම.
(2) පොලිය සහිතව ණය වාරිකයක් ගෙවීම.
(3) වර්ෂය අවසානයේදී වරණීය කොටස් හිමියන්ට ලාභාංශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
(4) උෂ්ණ අඩමාණ ණය සඳහා වෙන් කිරීම.
(5) අයිතිකරුගේ පෞද්ගලික ණය හිමියෙකුට ව්‍යාපාරයේ බැංකු ගිණුමෙන් මුදල් ගෙවීම.

08. 5% ක වට්ටමකට යටත්ව රු. 475,000 ක මුදලක් ණයගැතියෙකුගෙන් ලබාගැනීම, ගිණුම් සමීකරණයට බලපාන ආකාරය වන්නේ,

මුලු වත්කම්	මුලු හිමිකම
(1) රු. 475,000 කින් වැඩි වෙයි.	රු. 475,000 කින් වැඩි වෙයි.
(2) රු. 25,000 කින් අඩු වෙයි.	රු. 25,000 කින් අඩු වෙයි.
(3) රු. 500,000 කින් වැඩි වෙයි.	රු. 500,000 කින් වැඩි වෙයි.
(4) වෙනස් නොවේ.	වෙනස් නොවේ.
(5) වෙනස් නොවේ.	රු. 25,500 කින් වැඩිවේ.

09. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශන අතරින් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) ණයගැතියෙකුගෙන් මුදල් ලබා ගැනීමේදී හිමිකම ඉහළ යයි.
(2) පොලී සහිතව ණය වාරික ගෙවීමේදී හිමිකම පහළ යයි.
(3) අතුරු ලාභාංශ ගෙවන විට කාලච්ඡේදයේ ලාභය පහළ යයි.
(4) ආදායමක් හේතුවෙන් සෑම විටම වත්කමක් ඉහළ යා යුතුයි.
(5) හිමිකමෙහි සිදුවන සෑම අඩුවීමක්ම වියදමකි.

10. ආයතනයක් විසින් ලකුණු කල මිල රු. 400,000 ක් වූ භාණ්ඩ 5% ක වෙළෙඳ වට්ටමකට යටත්ව ණයට මිලදී ගෙන පසුව 50%ක ප්‍රමාණයක් ගෙවූ අතර එහිදී ද 5% ක වට්ටමක් ලැබුණි. මෙම ගනුදෙනු ගිණුම්කරණ සමීකරණයට ඇතිකරන ශුද්ධ බලපෑම වන්නේ,

වත්කම්	=	වගකීම්	+	හිමිකම්
(1) +380, 000	=	+200,000	+	580,000
(2) +460,000	=	+380,000	+	80,000
(3) +688,000	=	+380,000	+	388,000
(4) +308,000	=	+190,000	+	118,000
(5) +260,000	=	+200,000	+	60,000

11. 2017-04-01 දින අමල් විසින් රු. 20,000ක් යොදවා ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කල අතර 2018-03-31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ දී රු. 75,000 ක ලාභයක් උපයන ලදී. ගිණුම් වර්ෂය තුළදී රු. 25,000 ක් වටිනා භාණ්ඩ තම පොද්ගලික ප්‍රයෝජනය සඳහා ව්‍යාපාරයෙන් ලබාගෙන ඇති අතර රු. 80,000ක් වටිනා තම පරිගණකයද ව්‍යාපාරයට යොදවන ලදී. 2018-03-31 දිනට අමල්ගේ ව්‍යාපාරයේ පැවති ශුද්ධ වත්කම් වල වටිනාකම කොපමණද?

- (1) රු. 230,000 කි. (2) රු. 330,000 කි. (3) රු. 150,000 කි. (4) රු. 380,000 කි. (5) රු. 355,000 කි.

12. 2018-03-31 දිනෙන් අවසන් මාසය සඳහා ව්‍යාපාරයක් විසින් ශුද්ධ වැටුප් ලෙස රු. 450,000 ක් තම සේවකයින්ට ගෙවූ අතර සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සඳහා (EPF) සේවක සහ සේවා යෝජක දායකයන් පිළිවෙලින් දළ වැටුප් මත 10% ක් සහ 15% කි. සේවකයාගේ වැටුපෙන් අඩුකර ඇත්තේ සේවක EPF දායකය පමණි. දළ වැටුපෙන් 3%ක ප්‍රමාණයක් ආයතනය විසින් ETF සඳහා ගෙවනු ලබයි. 2018 මාර්තු මාසයේ EPF, ETF දායක මුදල් ව්‍යාපාරය විසින් තවමත් ගෙවා නොමැත.

ඉහත ගනුදෙනුවල ශුද්ධ බලපෑම ගිණුම්කරණ සමීකරණයේ දැක්වෙන්නේ,

වත්කම්	=	වගකීම්	+	හිමිකම්
(1) - 450,000	=	100,000	-	550,000
(2) - 500,000	=	125,000	-	625,000
(3) - 450,000	=	140,000	-	590,000
(4) - 500,000	=	115,000	-	615,000
(5) - 450,000	=	90,000	-	540,000

සඳුනිගේ ව්‍යාපාරයේ ගිණුම් පොත්වලින් පහත ගිණුම් ශේෂයන් උපුටාගෙන ඇත. ඒ ඇසුරෙන් ප්‍රශ්න අංක 13, 14ට සහ 15 ට පිළිතුරු සපයන්න.

	2018-04-01	2017-04-01
වත්කම්	700,000	900,000
වගකීම්	350,000	600,000
රඳවාගත් ඉපැයුම	?	150,000

අතිරේක තොරතුරු

සඳුනි විසින් 2018-03-31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළ දී සිදුකළ ගැනිලි පිළිබඳව තොරතුරු පහත පරිදි වෙයි.

භාණ්ඩ පිරිවැය	රු. 10,000
ව්‍යාපාරයේ භාවිතයට තිබූ පරිගණකය	රු. 40,000
මුදල් ගැනිලි	රු. 25,000

අතිරේක ප්‍රාග්ධනය ලෙස රු. 100,000 ක මුදලක් ව්‍යාපාරයට යොදවා ඇත.

13. සඳුනිගේ ව්‍යාපාරය විසින් 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා උපයන ලද ශුද්ධ ලාභය කොපමණද ?

- (1) රු. 125,000 ක ලාභයකි. (2) රු. 75,000 ක ලාභයකි. (3) රු. 25,000 ක ලාභයකි.
(4) රු. 300,000 ක ලාභයකි. (5) රු. 75,000 ක අලාභයකි.

14. සඳුනිගේ ව්‍යාපාරයේ 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළ දී ශුද්ධ වත්කම් වල සිදු වූ වැඩිවීම කොපමණද?

- (1) රු. 200,000 කි. (2) රු. 75,000 කි. (3) රු. 25,000 කි.
(4) රු. 50,000 කි. (5) රු. 100,000 කි.

15. සඳුනිගේ ව්‍යාපාරයේ 2018.03.31 දිනට රඳවා ගත් ඉපයුම් කොපමණ ද ?

- (1) රු. 200,000 කි. (2) රු. 75,000 කි. (3) රු. 125,000 කි.
(4) රු. 100,000 කි. (5) රු. 50,000 කි.

16. කවිෂාගේ ව්‍යාපාරය ගිණුම් පොත් වලින් 2018. 03. 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයට අදාළව පහත තොරතුරු උපුටාගෙන ඇත.

	2017.04.01	2018.03.31
මූල වත්කම්	1,980,000	2,400,000
මූල වගකීම්	630,000	875,000

උපයන ලද ශුද්ධ ලාභය රු. 300,000 කි.

අයිතිකරු යෙද වූ අතිරේක ප්‍රාග්ධනය රු 500,000 කි.

කවිෂා විසින් 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළදී සිදු කළ ගැනුම් වල වටිනාකම කොපමණ ද ?

- (1) රු. 325,000 කි. (2) රු. 300,000 කි. (3) රු. 475,000 කි.
(4) රු. 625,000 කි. (5) රු. 975,000 කි.

17. කවිෂාගේ ව්‍යාපාරයේ 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පහත තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

- ශුද්ධ වත්කම් වල වැඩි වීම රු. 900,000 කි.
- ගැනිලි වලට වඩා සිදුකර ඇති අතිරේක ප්‍රාග්ධනය රු. 50,000 කි.
- අතිරේක ප්‍රාග්ධනය රු. 75,000 කි.

කවිෂාගේ ව්‍යාපාරය 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා උපයන ලද ශුද්ධ ලාභය කොපමණ ද ?

- (1) රු. 1,025,000 කි. (2) රු. 950,000 කි. (3) රු. 850,000 කි.
(4) රු. 925,000 කි. (5) රු. 875 000 කි.

18. තග්මිලාගේ ව්‍යාපාරයට අදාළව 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පහත තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

- වත්කම් වල සිදු වූ ශුද්ධ වැඩිවීම රු. 450,000 කි.
- වගකීම් වල සිදු වූ ශුද්ධ අඩුවීම රු. 150,000 කි.
- වර්ෂය තුළ සිදු කළ ගැනිලි රු. 40,000 කි.
- අයිතිකරු ගිණුම් වර්ෂය තුළ අතිරේක ප්‍රාග්ධනය ව්‍යාපාරයට යොදවා නැත.

තග්මිලාගේ ව්‍යාපාරයේ 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා උපයන ලද ශුද්ධ ලාභය කොපමණ ද ?

- (1) රු. 600,000 කි. (2) රු. 340,000 කි, (3) රු. 300,000 කි.
(4) රු. 560,000 කි. (5) රු. 640,000 කි.

19. ලහිරුගේ ව්‍යාපාරයේ 2018.03.31 දිනට ගිණුම්කරණ සමීකරණය පහත පරිදි වෙයි.

වත්කම්	=	හිමිකම්	+	වගකීම්
560,000	=	460,000	+	100,000

2018. 03. 07 දිනෙන් අවසන් සතිය තුළ පහත සඳහන් ගනුදෙනු සිදුවිය.

- රු. 75,000 ක් පිරිවැය වූ භාණ්ඩ රු. 100,000 කට ණයට විකිණීම.
- රු. 50,000 ක භාණ්ඩ ණයට ගැනීම.
- විකුණුම් මිල මත 10% ක් ලාභ ලැබෙන පරිදි අලෙවි කළ පිරිවැය රු. 180,000 ක් වූ භාණ්ඩ ගැනුම්කරු විසින් ආපසු එවීම.

ඉහත ගනුදෙනු වලින් පසු ගිණුම්කරණ සමීකරණය දැක්වෙන ආකාරය වන්නේ,

	වත්කම්	=	හිමිකම්	+	වගකීම්
(1)	617 000	=	467 000	+	150 000
(2)	635 000	=	485 000	+	150 000
(3)	55 000	=	5 000	+	50 000
(4)	615 000	=	465 000	+	150 000
(5)	53 000	=	3 000	+	50 000

20. සඳුමාලිගේ ව්‍යාපාරය විසින් රු. 75,000 ක් පිරිවැය වූ සහ ලැයිස්තු ගත මිල රු. 100,000 ක් වූ භාණ්ඩ නොගයක් 10% ක වෙළෙඳ වට්ටමක් යටතේ ණයට විකුණන ලදී. පසුව 10% ක වට්ටමක් යටතේ ණයගැතියා විසින් මුදල් ගෙවන ලදී. ඉහත ගනුදෙනුව ගිණුම් සමීකරණය මත ඇතිකරන බලපෑම සම්බන්ධයෙන් දැක්වෙන සාවද්‍ය ප්‍රකාශනය තෝරන්න.

(1) මුළු වත්කම් රු. 6,000 කින් ඉහළ යයි.	(2) මුළු වගකීම් නොවෙනස්ව පවතියි.
(3) ශුද්ධ වත්කම් රු. 15,000 කින් ඉහළ යයි.	(4) සඳුමාලිගේ ව්‍යාපාරයේ ජංගම වත්කම් රු. 6,000 කින් ඉහළ යයි.
(5) මුළු වත්කම් වල වෙනස්වීම මුළු හිමිකමෙහි වෙනස්වීමට සමානයයි.	

21. අජන්ත ව්‍යාපාරය විසින් 2015.04.01 දින වාර්ෂික වාරික 05 කින් ගෙවා නිම කිරීමට ලබාගත් රු. 500,000 ක් වූ බැංකු ණයෙන් 2018.03.31 දිනට ඉතිරිව තිබූ ණය මුදල සම්පූර්ණයෙන්ම ගෙවන ලදී. ඒදිනට පැවති ණය මුදලෙන් 2%ක අමතර ගාස්තුවක් ද ගෙවීමට සිදුවිය. බැංකු ණය වාරිකය රු. 120,000 ක් වූ අතර ඒ තුළ ඇතුළත් පොලී ප්‍රමාණය රු. 20,000 කි. එය සෑම වසරකම මාර්තු 31 දින නිසි පරිදි ගෙවා තිබුණි. මෙම බැංකු ණය ගනුදෙනුව ගිණුම් සමීකරණයට ඇති කළ ශුද්ධ බලපෑම වන්නේ,

	වත්කම්	=	හිමිකම්	+	වගකීම්
(1)	500,000	=	+	500,000	
(2)	- 564,000	=	- 64 000	-	500 000
(3)	- 64,000	=	- 64,000		
(4)	-44,000	=	-44,000		
(5)	-204,000	=	-4,000	-	200,000

22. අසේලගේ ව්‍යාපාරය විසින් පිළියෙළ කරන ලද ගිණුම් සමීකරණයේ වත්කම් වල එකතුව වගකීම් සහ හිමිකම් වල එකතුවට සමාන නොවූ අතර ඒදිනට පැවති ගිණුම් ශේෂ පහත පරිදි වේ.

යන්ත්‍ර රු. 140,000 වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ රු. 45,000 බැංකු මුදල් රු. 200,000 ලැබිය යුතු ආදායම් රු. 10,000
 හිමිකම රු. 150,000 කලින්ගෙවූ වියදම් රු. 15,000 ගෙවිය යුතු වියදම් රු. 10,000
 බැංකු ණය රු. 200,000

වෙනසට බලපාන ලද හේතුව විය හැක්කේ,

- (1) යන්ත්‍ර වල වටිනාකම රු. 240,000 ක් ලෙස සටහන් කර තිබීම.
- (2) බැංකු අයිරාව රු. 85,000 ක අගය ගිණුම් සමීකරණයෙන් මග හැරීම.
- (3) ණය හිමියෝ රු. 100,000 වටිනාකමක් ගිණුම් සමීකරණයෙන් මග හැරීම.
- (4) රු. 100,000 ක වත්කමක් ගිණුම් සමීකරණයෙන් මග හැරීම.
- (5) හිමිකම රු. 50,000 ක් ලෙස ගිණුම් සමීකරණයේ සටහන්කර තැබීම.

23. ව්‍යාපාරික ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධව පහත දක්වා ඇති ලක්ෂණ අතුරින් සාවද්‍ය ප්‍රකාශනය තෝරන්න.

- (1) ගනුදෙනුවක් හේතුවෙන් වත්කම්, වගකීම් හෝ හිමිකමෙහි වෙනසක් සිදු වේ.
- (2) මුදලින් මැනිය හැකිවීම.
- (3) ගිණුම්කරණ යෙදවුමක් ලෙස භාවිතා කළ හැකිවීම.
- (4) සෑම ගනුදෙනුවකම අවසාන ප්‍රතිඵලය ලෙස වත්කමක් හෝ වගකීමක් ඇති වේ.
- (5) සෑමවිටම කළමනාකරණ තීරණයක ප්‍රතිඵලයක් වේ.

24. ජංගම වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගත නොහැක්කේ පහත ඒවායින් කවරක් ද ?

- (1) සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් චක්‍රය තල විකිණීමට අපේක්ෂා කරන භාණ්ඩ තොගය.
- (2) මිලදී ගත් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වල වටිනාකම.
- (3) තේ කුඩු නිෂ්පාදන ආයතනයක ඇති තේ දළ.
- (4) ගොඩනැගිලි කුලී සඳහා ඉදිරි මාස 06 ක් වෙනුවෙන් ගෙවන ලද මූලික තැන්පතුව.
- (5) පරිගණක අලෙවිකරණ ආයතනයක් තම ආයතනයේ භාවිතය සඳහා මිලදී ගත් පරිගණක.

25. වත්කම් සහ වගකීම් ජංගම සහ ජංගම නොවන ලෙස වර්ග කිරීම භාවිතා කරනු ලබන පදනම වන්නේ,

- (1) ද්‍රව්‍යාත්මක බව (2) ක්‍රියාකාරිත්වය (3) ද්‍රවශීලතාවය (4) ස්පෘෂ්‍ය භාවය (5) සජීවීබව

26. ගිණුම්කරණ සමීකරණය ඉදිරිපත් කළ හැකි නිවැරදි ආකාරය තෝරන්න.

- (1) ජංගම වත්කම් + ජංගම නොවන වත්කම් + ආදායම් = වගකීම් + වියදම්
- (2) වත්කම් = ප්‍රාග්ධනය + ලාභය - වගකීම්
- (3) වත්කම් - වියදම් = ප්‍රාග්ධනය + ආදායම් + වගකීම්
- (4) වත්කම් - ආදායම් = ප්‍රාග්ධනය - වියදම් + වගකීම්
- (5) වත්කම් - වගකීම් + ආදායම් = හිමිකම් වියදම්

27. ව්‍යාපාරයක සිදුවූ ගනුදෙනුවකට අදාළ ද්විත්ව ස්වරූපය විය හැක්කේ,

- (1) වත්කම් අඩු වී හිමිකම වැඩිවීම (2) හිමිකම වැඩි වී වගකීම් ද වැඩිවීම (3) වත්කම් වැඩි වී හිමිකම අඩුවීම
- (4) වත්කම් වැඩි වී වගකීම් ද වැඩිවීම (5) වත්කම් වැඩි වී වගකීම් අඩුවීම

28. සීමිත ලක්ෂිත සමාගමේ 2018.04.01 දිනට උපුටා ගත් තොරතුරු කිහිපයක් පහත දැක්වෙයි.

- ඉඩම් ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය රු. 250,000 කි.
- ඉඩමේ ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම රු. 1,850,000 කි.

2018.07.31 දින ඉඩම් රු. 1,450,000 කට ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලදී. මෙය ආදායම් වියදම් ගිණුම්කරණ සමීකරණයේ සටහන් කරන නිවැරදි ආකාරය තෝරන්න.

වත්කම් = ප්‍රාග්ධනය + ආදායම් - වියදම් + වගකීම්

- (1) - 400,000 = - 250,000 + 150,000

(2)	- 400,000	=	- 250,000	- 150,000
(3)	- 400,000	=	- 400,000	
(4)	- 400,000	=	- 250,000	+ 150,000
(5)	- 400,000	=	- 150,000	- 250,000

29. එක්තරා ව්‍යාපාරයක් විසින් 2018.01.31 දින 2018.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා රු. 240,000 ක් ගොඩනැගිලි කුලී ගෙවීම ගිණුම් සමීකරණයෙහි සටහන් කරන නිවැරදි ආකාරය වන්නේ,

වත්කම්	=	හිමිකම්	+	වගකීම්
(1) - 240,000	=	- 240,000		
(2) - 240,000	=			- 240,000
(3) - 240,000	=	- 20,000		- 220,000
(4) - 240,000	=	- 20,000		
220,000				
(5) - 20,000	=			- 20,000

30. පහත දැක්වෙන්නේ ව්‍යාපාරයක සිදු වූ ගනුදෙනුවක් ගිණුම්කරණ සමීකරණයේ සටහන් කර ඇති ආකාරයයි.

වත්කම්	=	හිමිකම්	+	වගකීම්
				+50,000
				- 50,000

ඉහත ගිණුම් සමීකරණයේ සටහන් කර ඇති ගනුදෙනුව විය හැක්කේ,

- (1) අයිතිකරු රු. 50,000 ක් අතිරේක ප්‍රාග්ධනය ලෙස යෙදවීම.
- (2) අයිතිකරු සිදුකළ මුදල් ගැනිලි රු. 50,000 කි.
- (3) ව්‍යාපාරයේ රු. 50,000 ක වියදමක් අයිතිකරු තම පෞද්ගලික මුදලින් ගෙවීම.
- (4) අයිතිකරුගේ රු. 50,000 ක පෞද්ගලික ණයක් ව්‍යාපාරය විසින් ගෙවීම.
- (5) ණයගැතියෙකුගෙන් ලද රු. 50,000 ක මුදල අයිතිකරුගේ බැංකු ගිණුමේ තැන්පත් කිරීම.